

POSTANOWIENIE

Dnia 20 grudnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z powództwa P. R.
przeciwko Straży Miejskiej w B.
o odszkodowanie w związku z wypowiedzeniem umowy o pracę i w związku z
rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 20 grudnia 2013 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w J.
z dnia 11 stycznia 2013 r., sygn. akt VII Pa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w J. wyrokiem z dnia 11 stycznia 2013 r. oddalił apelację wniesioną przez powoda P. R. od wyroku Sądu Rejonowego w B. z dnia 22 marca 2012 r., którym to wyrokiem Sąd Rejonowy oddalił powództwo o odszkodowanie w związku z wypowiedzeniem umowy o pracę i w związku z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia.

Powód P. R. wniósł Sąd Najwyższy skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego, zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie prawa materialnego, to jest art. 11³ w związku z art. 18^{3a} § 1 k.p., przez ich niezastosowanie i niezasadzenie od pozwanego na rzecz powoda odszkodowania na podstawie art. 45 § 1 k.p. z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania stosunku pracy za wypowiedzeniem.

Zdaniem skarżącego, jego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, co powinno skutkować przyjęciem jej do rozpoznania. Oczywista zasadność skargi polega bowiem na nieuwzględnieniu przez Sąd orzekający normy art. 18^{3a} § 1 k.p., zakazującej stosowania nieuzasadnionych kryteriów przy wyborze pracownika, z którym pracodawca rozwiązuje stosunek pracy z przyczyn niedotyczących pracownika. Sąd drugiej instancji, zdaniem wnoszącego skargę, naruszył zasadę niedyskryminacji w zatrudnieniu w ten sposób, że uczynił z dyskryminującego kryterium, na podstawie którego zróżnicowano sytuację powoda i wytypowano go spośród kilkunastu pracowników zajmujących takie samo stanowisko pracy do zwolnienia, okoliczność decydującą o sentencji orzeczenia. Sąd oparł orzeczenie na uznaniu za zasadne kryterium zarejestrowania działalności gospodarczej jako kryterium przesądzającego o wyborze pracownika do zwolnienia w sytuacji redukcji etatów w zakładzie pracy.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie (sporządzone odrębnie od uzasadnienia podstaw kasacyjnych) winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element

interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Jako jedyną przyczynę uzasadniającą przyjęcie jego skargi kasacyjnej do rozpoznania powód wskazał oczywistą zasadność tej skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Należy zatem przypomnieć, że skarga jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone tą skargą orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNAPiUS 2003 nr 18, poz. 437), jest możliwe do przyjęcia tylko wówczas, gdy jest ono z góry widoczne dla każdego prawnika, bez potrzeby głębszej analizy prawniczej, gdy jest zupełnie pewne i nie może ulegać żadnej wątpliwości, gdy podniesione zarzuty naruszenia wskazanych przepisów są zasadne *prima facie*, bez dokonywania głębszej analizy tekstu tych przepisów i bez doszukiwania się ich znaczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491 538), gdy orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 1963 r., II CZ 3/63, OSPiKA 1963 nr 11, poz. 286). Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje go zatem do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09, LEX nr 585777 oraz z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09, LEX nr 602695). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi

(por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638).

Przedmiotowa skarga nie jest oczywiście uzasadniona w przedstawionym wyżej rozumieniu. Przede wszystkim należy bowiem stanowczo stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został sformułowany poza ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę rozstrzygnięcia zawartego w zaskarżonym wyroku. Jak wynikało zaś z tych ustaleń, pozwana (pismem z dnia 29 listopada 2011 r.) w dniu 30 listopada 2011 r. wypowiedziała wprawdzie powodowi umowę o pracę z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia, jednakże jeszcze w czasie trwania owego wypowiedzenia rozwiązała z nim umowę o pracę bez wypowiedzenia z dniem 22 grudnia 2011 r. z powodu ciężkiego naruszenia obowiązków pracowniczych.

Słusznie przy tym Sąd pierwszej instancji powołał wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 maja 2000 r. I PKN 675/99, wskazując, że w przypadku, kiedy rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia było zgodne z prawem, wykluczone jest roszczenie powoda w związku z wcześniejszym wypowiedzeniem umowy o pracę. Jeżeli bowiem pracodawca podjął decyzję o rozwiązaniu z pracownikiem umowy o pracę i wręczył ją pracownikowi i to w taki sposób, że pracownik mógł i zapoznał się z jej treścią, to znaczy, że zgodnie z art. 61 zdanie 1 k.c. (w związku z art. 300 k.p.) złożył oświadczenie woli, które miało spowodować ustanie stosunku pracy w określony sposób. Jeżeli zaś niespełna miesiąc później, jeszcze w trakcie okresu wypowiedzenia, pracodawca odstąpił od dotychczasowego sposobu rozwiązania umowy o pracę i zastąpił go rozwiązaniem w trybie dyscyplinarnym, to nie można powyższej sytuacji tłumaczyć jako pozostania pracodawcy przy pierwotnym oświadczeniu woli. Należało w tej sytuacji przyjąć, że w razie zmiany sposobu rozwiązania umowy o pracę przestało istnieć pierwotne wypowiedzenie z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia. Nie jest bowiem możliwe jednoczesne istnienie dwóch oświadczeń woli dotyczących rozwiązania tego samego stosunku pracy, to jest rozwiązania stosunku pracy w trybie wypowiedzenia i w trybie zwolnienia dyscyplinarnego. W związku z tym należy uznać, że skutek późniejszego w czasie oświadczenia woli straciło aktual-

ność oświadczenie wcześniejsze, zaś pracodawca cofnął w sposób dorozumiany swoje wcześniejsze oświadczenie.

Podstawą rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego było zatem uznanie zgodności z prawem i zasadności zwolnienia dyscyplinarnego, co eliminowało potrzebę i konieczność analizowania tych kryteriów w odniesieniu do wypowiedzenia umowy o pracę z dnia 29 listopada 2011 r. W przedmiotowej skardze jej autor zdaje się natomiast mieszać ze sobą zarzuty odnoszące się do obu tych typów rozwiązania umowy o pracę, gdyż przeważająca część skargi poświęcona jest wywodom dotyczącym przyjętych przez pracodawcę kryteriów wyboru pracownika do zwolnienia za wypowiedzeniem umowy o pracę. Wskazują na to zresztą przepisy powołane w podstawie zaskarżenia.

Tymczasem, zgodnie ze stanowiskiem Sądów obu instancji, zgodne z prawem i uzasadnione było dyscyplinarne zwolnienie powoda, dokonane na podstawie art. 52 § 1 k.p. Sąd drugiej instancji ustalił zaś, że po pierwsze, powód podejmując działalność ubezpieczeniową obejmującą sprzedaż polis AC i OC na terenie B. przekroczył zakres zgody wyrażonej przez komendanta na prowadzenie dodatkowego zajęcia zarobkowego. Po drugie, w trakcie zwolnienia lekarskiego zawarł cztery umowy ubezpieczenia na rzecz P. S.A., wykorzystując tym samym zwolnienie niezgodnie z jego przeznaczeniem. Rzeczywistej podstawy prawnej rozstrzygnięcia zawartego w zaskarżonym wyroku nie stanowiły więc (i nie mogły stanowić) powoływane w podstawie zaskarżenia art. 45 § 1 k.p. i art. 18^{3a} § 1 k.p., które mogły znaleźć zastosowanie jedynie wówczas, gdyby przedmiotem oceny Sądów *meriti* była zgodność z prawem i zasadność skutecznie cofniętego wszak przez pozwaną wypowiedzenia umowy o pracę z powodu redukcji etatów. Wypada zauważyć, że Sąd drugiej instancji poświęcił wprawdzie tej kwestii końcową część swoich rozważań, jednakże w istocie miały one wyłącznie marginalny charakter, pozostając bez wpływu na rozstrzygnięcie sprawy. Z pewnością nie doszło więc do naruszenia obu wymienionych przepisów, które miałyby kwalifikowaną postać uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej powoda do rozpoznania.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, iż powód nie wykazał potrzeby rozpoznania jego skargi kasacyjnej. Dlatego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzekł, jak w sentencji.